

OBNOVME JABLONSKÉ VARHANY

„Pro mé oči i uši jsou varhany králem všech hudebních nástrojů.“

Wolfgang Amadeus Mozart

Varhany, které postavila firma Schiffner z Prahy v roce 1894, byly donedávna umístěny v pseudo-barokní skříni na kůru zdejší baziliky sv. Vavřince a sv. Zdislavy. Nástroj měl dva manuály a pedál. Měch a ventilátor byl umístěn mimo skříň. Měch byl ve vlastní skříni vedle varhan.

K měchu byl připojen ventilátor zn. Laukhuff v tlumící skříni. Hrací stůl pak stál před varhanami situován čelem k oltáři. Systém tratury nástroje byl výpustková pneumatika (I. Manuál a pedál), II. Manuál byl mechanický.

Stav nástroje před rekonstrukcí varhan v roce 2019

Nástroj byl od vzniku mnohokrát opravován a upravován s různou úspěšností. Před samotnou rekonstrukcí byl velmi zaprášený a silně napadený červotočem. Červotočem byly napadeny i dřevěné píšťaly, vzdušnice a skříň. K hraní bylo možné použít pouze druhý manuál. První manuál a pedál měl tolik závad, že je už nebylo možné používat. Hrací stůl byl také velmi sešlý. Boky stolu byly zpevněny dalším přidaným materiálem. Klávesy měly původní bílý plastový obklad.

Kdo se ujal rekonstrukce varhan?

Postavení nových varhan se ujal varhanář Bohumil Žloutek ze Zásady, který uspěl ve výběrovém řízení. Postavil již 25 Opusů. Rod Žloutků se zabývá projekcí a výrobou varhan od roku 1933. O své práci vypráví Bohumil Žloutek na ČT-24: <https://ct24.ceskatelevize.cz/1070528-o-praci-na-varhanach-vypravi-bohumil-zloutek>

Nový hrací stůl bude umístěn na stejném vyvýšeném místě jako byl původní. Tvar skříňe hracího stolu bude shodný s původním stolem a stejně jako předchozí, bude obrácen čelem k oltáři. Do ošetřené skříňe bude dán dvoumanuálový nástroj s pedálem. Nástroj bude mít mechanickou tónovou trakturu a elektrické ovládání rejstříků. Bude mít nové zásuvkové vzdušnice manuálové i pedálové. Píšťaly I. manuálu budou umístěny v horizontu prospektu. Píšťaly II. manuálu budou umístěny v postamentu nástroje. Postament nástroje má zvukově průchodné výplně. V nové rejstříkové dispozici bude použito cca 80 % původních píšťal. V postamentu bude umístěn menší měch pro pedálový stroj s vlastním tlakem. I. a II. manuál budou mít spodní regulační membránu s vlastním tlakem. Veškeré dřevěné píšťaly, které budou použity, budou ožářeny v radiační komoře a následně preventivně ošetřeny proti červotoči. Skříň nástroje bude uvnitř důkladně chemicky ošetřena prostředky na hubení červotoče s prevencí proti dalšímu napadení.

Každý, kdo by chtěl pomoci znovu rozeznít tento hudební nástroj, může přispět osobně do pokladničky v bazilice nebo na bankovní účet **903503389/0800** s variabilním symbolem **444**

Na vyžádání rádi vystavíme potvrzení o Vašem daru.

Budeme vděční za každý Váš dar.

Za dobrodince baziliky, varhan i kláštera pravidelně sloužíme mše svaté.

Jak bude vypadat nový nástroj po rekonstrukci?

Půjde o dvoumanuálové mechanické varhany s pedálem, 20 rejstříky a 1500 píšťalami.

Rejstříková dispozice:

- manuál
- Principál 8'
- Kryt 8'
- Roh kamzиковý 8'
- Oktáva 4'
- Flétna 4'
- Kvinta 2 2/3'
- Mixtura 2' 5x
- Cimbál 1/2' 3x
- Paletina 5 1/3' 4x
- manuál
- Kryt tichý 8'
- Salicionál 8'
- Principál 4'
- Flétna 4'
- Sesquialtera 2 2/3'
- Pikola 2'
- Superoktáva 1'
- Pedál
- Subbas 16'
- Violonbas 16'
- Oktavbas 8'
- Palleta 5 1/3' 5x

Bok nového hracího stolu.

Intonace a předladění píšťal rejstříku Oktavbas 8'.

Montáž vzdušnice druhého manuálu v žaluziové skříni.

Připravený půdorysový rám varhan.

Regulace klaviatur.

Regulace klaviatur.

Vrtání tónových otvorů pedálové vzdušnice.

Vyvážení a usazení půdorysového rámu varhan.

Žaluziová skříň druhého manuálu.

JABLONSKÉ PÍŠTALY

Pro účel sbírky na postavení nových varhan jsme nechali vyrobit tzv. „Jablonské píšťaly“, které jsou k zakoupení za 100,- Kč (50,- Kč – náklady na výrobu a tisk; 50,- Kč – na nové varhany, tj. projekt Obnovme jablonské varhany). Jablonské píšťaly si lze zakoupit osobně v ambitu dominikánského kláštera nebo Vám je můžeme poslat Českou poštou (s příplatkem za poštovné). Platbu je pak možné provést složenkou nebo převodem na výše uvedený bankovní účet.

Rozpočet nových varhan činí cca 3,4 miliony korun.

Zatím se nám podařilo shromáždit:

Datum	Leden 2020					
Částka	1,4 mil.					

Datum						
Částka						

Kontakt: P. Pavel M. Mayer OP, rektor baziliky, mobil: (+420) 602 858 800, e-mail: pavel@op.cz

Klášter dominikánů Jablonné v Podještědí, Klášterní 33, 471 25 Jablonné v Podještědí, IČ 18383807